

Bilag 7: Notat om Facade- og Gadeindsats samt Renhold i Frederiksberggade.

Facadeudtryk og anvendelsen af areal langs facader i Frederiksberggade (Strøget).

Baggrund:

De lokale interessenter i og omkring Frederiksberggade efterspørger alle mere tilsyn med skiltning, vareudstilling, udeservering samt at gaden fremstår med højere æstetisk kvalitet og bedre forhold for besøgende. Notatet beskriver hvordan anvendelsen af facader og gadeareal reguleres i dag. Derudover opstilles muligheder og anbefalinger.

03. december 2022

STATUS

Lokalplanen regulerer facaderne:

- Gældende lokalplan omhandler bygningernes facader. Dvs. retsvirkningen stopper ved facade/sokkel. Lokalplaner er kun gældende fremadrettet.
- Butikker skal selv tjekke om skilte på facader kræver byggetilladelse eller dispensation fra lokalplan. Det er muligt via kk.dk (/reklamer-og-skilte-paa-bygninger), bl.a. i 'Retningslinjer for opsætning af skilte og reklamer' (2013). Facadetilkøbning kræver ikke byggetilladelse, men der skal søges dispensation.
- Tilkøbning af vinduer er lokalplansstridigt, men det hindrer ikke opsætning af plakater/skilte lige bag ruden.
- Ifm. indkomne klager, afhænger tilsyn af forvaltningens ressourcer. Konstaterer tilsynet ulovlige forhold, oprettes en sag med forbud/påbud. Hvad der tidligere var lovligt, er stadig lovligt under en senere lokalplan.
- Nogle formuleringer i lokalplanen er "bløde" og med karakter af vejledning og vurderes på baggrund af skøn.
- På nuværende tidspunkt er der ikke prioriteret ressourcer til op-søgende arbejde.

Vejloven regulerer anvendelsen af fortovs- og gadezone:

- Vejloven regulerer fortovs- og gadezonen, dvs. fra sokkel til sokkel, og har fokus på tilgængelighed, fremkommelighed og sikkerhed.

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold
Park og Byrum
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

- Der skal søges tilladelse til enhver brug af arealer. Tilladelser sagsbehandles og udstedes på nuværende tidspunkt årligt.
- Tilladelser må ikke være i strid med lokalplaner, men gives ud fra vejlovmæssige forhold.
- Ressourceniiveauet til bylivstilsyn er politisk bestemt. Det aktuelle bylivstilsyn kan ikke allokere til at føre øget tilsyn med Strøget, da ressourcerne primært er politisk besluttet til at føre tilsyn med udeserveringer.

MULIGHEDER

Mere restriktiv praksis:

- Afklare juridisk om der kan indføres en mere restriktiv praksis indenfor gældende lokalplan og vejlov, eller om der er behov for en ny lokalplan.

Ny lokalplan:

- I en ny lokalplan kan der stilles skarpere krav.
- Evt. udarbejdelse af en 'tema-lokalplan', som ligger sig op ad Byrum- og Trafikplanen for Middelalderbyens principper og anbefalinger.
- Udvide lokalplanen til også at gælde for fortovs- og gadezonen, hvilket ville give retsvirkning for både facade og gade. Vejloven vil fortsat være ramme for anvendelse af areal.

Øget tilsyn

- Allokere ressourcer til tilsyn på strøggader, både mht. facader og anvendelsen af arealer, uafhængigt af evt. ny lokalplan og /eller restriktiv praksis.

Forsøg med Business Improvement District Frederiksberggade:

- Københavns Kommune kan indgå et samarbejde med BID Frederiksberggade, som forsøgsordning, der afprøver hvordan samarbejdet kan bidrage til at løfte oplevelsen og kvaliteten af strækningen markant og varigt.
- Ordningen kan indeholde en opsøgende funktion, fx en kvartermanager, der i forsøgsperioden driver dialog, tilsyn og samler bygningsejere, butikker og restauranter i en fælles retning.

SAMLET ANBEFALING

For at forbedre den samlede oplevelse af Frederiksberggade, både for lokale, besøgende og virksomheder anbefales følgende:

- At der afsættes ressourcer til en indsats med fokus på anvendelsen af facader og arealer langs facaderne i Frederiksberggade.
- At indsatsen bl.a. skal afklare hvordan lokalplan og vejloven bedst muligt bidrager til et kvalitetsløft af strækningen, herunder juridiske afklaringer og vurdering af behov for og effekt ved ny lokalplan.
- At der indgås en tidsbegrænset forsøgsordning med BID Frederiksberggade, herunder ansættes en opsøgende funktion/Kvartermanager, forankret i kommunen i forsøgsperioden. Herved dækkes behovet for tilsyn i forsøgsperioden.
- At forsøgsordningen bliver afgrænset til Frederiksberggade i forsøgsperioden, hvorefter ordningen evalueres og drøftes bl.a. ifht. hele Strøget og Købmagergade.

ØKONOMI

- Internt juridisk og myndighedsmæssigt afklaringsforløb i Teknik- og Miljøforvaltningen estimeres til 60-80 timer, fordelt på de relevante enheder og myndigheder.
- En 2-årig forsøgsordning med en opsøgende funktion/kvartermanager, samt evaluering: 1,5 mio. kr.

Notat om renholdelse og affaldshåndtering i Frederiksberggade

06. december 2022

STATUS:

Udførelse af renholdelse og kurvetømning

Det store antal brugere i Frederiksberggade i både dag- og nattetimer genererer en del affald og snavs, men vanskeliggør også udførelsen af renholdelsesopgaver i store dele af døgnet, hvor det ikke vil være muligt at bruge større maskiner i opgaveløsningen. Kørsel med komprimatorvogne til tømning af affaldskurve og fejmaskiner er kun praktisk muligt om morgenen inden vareleveringen begynder.

Ansvar for renholdelsen i Frederiksberggade

Frederiksberggade er opdelt i en fortovszone 2,5 meter fra facaden og en øvrig gadezone midt på vejen, jfr. figur 1

Figur 1. Ansvarszoner i Frederiksberggade. Rød: Fortovszone. Grøn Øvrigt gadezone.

Renholdelse af belægningen i fortovszonen påhviler i udgangspunktet de tilstødende grundejere, som i øvrigt i de københavnske gader, men dele af opgaven udføres af kommunen i fortovsordningen, under den variant der hedder facademeterordningen.

Gadezonen renholdes af Københavns Kommune. Opgaven er for nuværende udliciteret til samme entreprenør som facademeterordningen.

Inventar renholdes af kommunen hvis det er opstillet af kommunen og inventar opstillet af tilstødende grundejer renholdes af denne, uanset zonemæssig placering. Det samme gælder tømning af affaldskurve.

Udførelse af renholdelsen

Under fortovsordningen fejes fortovet på Frederiksberggade en gang om dagen. Henkastet/henstillet affald som ikke kan fejes op håndteres ikke i fortovsordningen og skal derfor håndteres af de tilstødende

Christian Kjøller

Parker, Kirkegårde og Renhold
Kvalitet
Njalsgade 17
Postboks 394
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

grundejere. Serviceniveauet er politisk fastsat og udførelsen af opgaven er udliciteret. Ændringer i renholdelsesfrekvensen på fortovet vil kræve en politisk ændring af fortovsordningen.

Renholdelsen af gadezonen på Frederiksberggade bliver i øjeblikket udliciteret som et tillæg til udbuddet af fortovsordningen for at sikre en samlet udførsel af gaderenholdet. Frekvensen for renholdet er derfor den samme som i fortovszonen.

En øgning af renholdelsesfrekvensen vil kræve en eller flere gennemgange med manuel opsamling af henkastet affald på grund af trængselsudfordringerne i gaden og vil derfor være relativt ressourcekrævende. Umiddelbart vurderes henkastet affald ikke at den væsentligste årsag til det lurvede udtryk i Frederiksberggade.

Affaldskurve

I udgangspunktet opstiller Kommunen affaldskurve til generelt gadeaffald på gader og pladser, mens det er de erhvervsdrivende som forventes at opstille affaldskurve til håndtering af det affald der generes som en konsekvens af deres forretning.

I Frederiksberggade har kommunen opstillet posestativer, såkaldte Pariskurve, til håndtering af gadeaffald. Selve affaldsposerne fremstår meget synligt i gadebilledet, men udformningen minimerer de lugtgener som ofte opleves som problematiske fra de sædvanlige manuelt tømte affaldskurve, når de står i forbindelse med indre bys natteliv. Lugtgenerne vil kunne imødegås ved en hyppig spuling af manuelt tømt kurv og indsats, men ud over at være ressourcetungt vil det også kræve gennemkørsel med en vaskelastbil flere gange om ugen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Det vurderes dog at det vil være muligt at bruge en justeret form af den såkaldte Tårnkurv som posestativ. Kurvens højde og udformning vil gøre den mindre udsat for tilnavsning i nattelivet, samtidig med at selve posen skjules.

Renholdelse af inventar

Ud over affaldskurve, er det kommunale inventar i Frederiksberggade ret begrænset. Primært er der tale om et antal granitplinte ved udmundingen i Vester Voldgade. Plintene er groft tilhugget og fremtræder med vandsamlende fordybninger i overfladen, og er derfor vanskelige at renholde.

Rengøring af overflader

Der findes forskellige metoder til fjernelse af snavs og andet fra byrummet ud over fejning. Fælles for metoderne gælder at de ikke kan udføres i vintersæsonen, hvor der er risiko for frost.

Lavtryksspuling

Lavtryksspuling foregår manuelt med vandslange koblet til en vandvogn med motordrevet pumpe. Metoden er forholdsvis arbejdskrævende, har et højt støjniveau og et relativt stort vandforbrug. Metoden er godt til at afrense inventar, bygværker og lignende for løst og letopløseligt snavs, men er ikke effektiv på større belægningsflader eller fastsiddende snavs.

Højtryksspuling

Højtryksspuling er en effektiv metode til at fjerne snavs mv. Det høje tryk medfører dog at aerosoler med skadelige stoffer og smittekim fra det afrensede snavs frigives til luften så både medarbejdere og forbipassende skal afskærmes fra at blive påvirket af aerosolerne. I praksis vil det kræve at de flader, der skal afrenses med højtryksspuling skal afspærres og inddækkes, hvilket ikke er muligt som løbende drift særligt ikke på stærkt befærdede strøg. Derudover har metoden et stort vandforbrug og er arbejdskrævende.

Maskinel afrensning af belægninger med vaskebord

I det sydlige udland er det praksis at belægninger med stort byliv kan afrenses maskinelt f.eks. med en redskabsbærer påmonteret et såkaldt vaskebord. Der er ikke erfaringer med denne type afrensning på egentlige pladsbelægninger i Danmark, men det vurderes at metoden vil kunne være et godt supplement til de nuværende metoder på opholdsbelægninger uden for mange forhindringer i intensivt brugte byrum.

Afrensning af opholdsbelægninger med vaskebord vil kræve indkøb af en redskabsbærer og tilhørende vaskebord, samt at der afsættes driftsmidler til personale, drivmidler og andre forbrugsvarer samt reparation af maskineriet.

Da afrensning med vaskebord er uprøvet, og det ikke er sikkert hvordan metoden påvirker danske belægningstyper og hvor effektiv den er i dansk klima, er det en mulighed at indkøbe maskinen og lade den køre i to sæsoner på en forsøgsordning, som evalueres og munder ud i en anbefaling for videre drift. Grundmaskinen er en universel redskabsbærer, som vil kunne indgå i forvaltningens maskinpark med andre opgaver, hvis det efter forsøgsordningen besluttes ikke at fortsætte med den maskinelle afrensning.

ANBEFALINGER:

Affaldskurve

- Det anbefales forsøgsmæssigt at opstille modificerede tårn-
kurve med poser for at afprøve deres funktionalitet som et mere
æstetisk alternativ til pariserkurven.
- Det anbefales at antal og placering af kurve justeres
- Det anbefales at der føres dialog med forretningsdrivende om
at opstille affaldskurve til opsamling af deres kunders affald.

Renholdelse

- Det vurderes ikke relevant at øge frekvensen af gadefejningen,
- Det anbefales at der føres dialog med erhvervsdrivende om pro-
duktaffald samt henstilling af erhvervsaffald og vareleverancer.
- Det anbefales at granitplintene udskiftes til plinte med en bedre
tilhugning, eller til andre former som fx granitkugler, der i hø-
jere grad harmonerer med ønsket om at sikre flowet i gaden,
samtidig med at den trafikdæmpende funktion opretholdes.

Spuling

- Højtryksspuling anbefales ikke af sundhedsmæssige årsager

Afrensning med vaskebord

- Det anbefales at igangsætte et toårigt forsøg med afrensning af
opholdsbelægninger i indre by, som rækker ud over Frederiks-
berggade på belægninger med lignende problemer med snavs
mv. Det vurderes at et forsøg med indkøb af maskinel, drift inkl.
forbrug og løn samt evaluering af forsøget vil beløbe sig til 5-6
mio.kr. samlet.